

Metsävakuutus

Sisällysluettelo

Johdanto	2	3	Vakuutettu toiminta	10
1 Vakuutettava omaisuus	2	4	Tuomioistuimet ja voimassaoloalue.....	11
2 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset.....	2	5	Korvattavat vakuutustapahtumat.....	11
2.1 Palon aiheuttamat vahingot	2	6	Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset	11
2.2 Myrskyn aiheuttamat vahingot	3	7	Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua	12
2.3 Lumen aiheuttamat vahingot	3	8	Korvaussäännökset	13
2.4 Hyönteisten aiheuttamat vahingot.....	3	Yleiset sopimusehdot	15	
2.5 Tulvan aiheuttamat vahingot.....	3	1	Eräät keskeiset käsitteet.....	15
2.6 Sienitautien aiheuttamat vahingot	3	2	Tietojen antaminen ennen vakuutussopimuksen tekemistä	15
2.7 Eläinten aiheuttamat vahingot	4	3	Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutussopimuksen voimassaolo	16
2.8 Vahingonteosta ja varkaudesta aiheutuneet vahingot.....	4	4	Vakuutusmaksu	17
3 Metsävakuutuksen kaikkia vakuutustapahtumia ja turvatasoja koskevat rajoitukset.....	4	5	Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana.....	18
4 Suojeluohjeet	4	6	Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinkovakuutuksessa	19
4.1 Avotulen käsittely	4	7	Vakuutustapahtuman aiheuttaminen.....	20
4.2 Puutavaran poistaminen metsästä hyönteistuhojen torjumiseksi.....	5	8	Samastaminen vahinkovakuutuksessa	21
4.3 Taimimateriaalin säilyttäminen.....	5	9	Syyntakeettomuus ja pakkotila	21
5 Vahinkojen korvaaminen.....	5	10	Edunsaajamääräys henkilövakuutuksessa	22
5.1 Vahingon määrän arvioiminen.....	5	11	Korvausmenettely	22
5.2 Korvauksen hakeminen.....	5	12	Vakuutuskorvaus vahinkovakuutuksessa	23
5.3 Muita korvaukseen liittyviä sääntöjä	6	13	Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen	23
6 Indeksiehto	6	14	Vakuutusyhtiön takautumisoikeus	24
Metsätalouden vastuuvakuutus	6	15	Vakuutussopimuksen muuttaminen.....	25
1 Vakuutuksen tarkoitus.....	6	16	Vakuutussopimuksen päättymisen.....	26
2 Vakuutetut	6	17	Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa	27
3 Vakuutettu toiminta	7	18	Kauppasaarto.....	28
4 Vakuutuksen voimassaoloalue.....	7	19	Henkilö- ja vahinkotietojen käsittely.....	28
5 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset	7			
6 Vahingon selvittäminen	9			
7 Korvaussäännökset.....	9			
Metsätalouden oikeusturvavakuutus	10			
1 Vakuutuksen tarkoitus.....	10			
2 Vakuutetut	10			

Johdanto

Vakuutus sopimus on vakuutuksenantajan (vakuutusyhtiön) ja vakuutuksenottajan (asiakkaan) välinen sopimus vakuutuksesta, jonka mukaan vakuutusyhtiö sitoutuu kantamaan sopimuksessa määritellyt riskit asiakkaan maksamaa vakuutusmaksua vastaan. Vakuutus sopimukseen sovelletaan vakuutus sopimus lakia (543/94) tai vastaavaa myöhempää lakia.

Nämä ehdot sisältävät metsävakuutuksiin sovellettavat ehdot. Vakuutuskirjassa on lueteltu vakuutetut metsät, niille valittu vakuutusturva sekä metsätaloustoiminnan turvaksi mahdollisesti otetut vastuu- ja oikeusturvavakuutukset.

1 Vakuutettava omaisuus

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjassa mainittu metsä. Metsään kuuluvat vakuutuskirjassa mainitun metsätilan metsätalousmaan puusto ja taimikko. Vakuutuksen kohteena on myös hakkuupaikalla ja metsä- tai tienvarsivarastossa oleva vakuutuksenottajan omistama, vakuutetulta metsätilalta hakattu puutavara, ei kuitenkaan sahattu, höylätty tai muutoin jatkokäsittely puutavara. Vakuutettuna on vakuutuksenottajan omistama, vakuutetulta metsätilalta hakkuun jälkeen bioenergiakäyttöön kerätty tai kerättäväksi tarkoitettu hakkuutähde, josta on tehty kirjallinen myyntisopimus sekä vakuutuksenottajan omistamat vakuutetun metsätilan uudistamiseen tarkoitetut, tilapäisesti varastoituina olevat taimet. Hakkuutähde on vakuutettuna niin kauan kuin se on metsänomistajan omistuksessa.

Mikäli vakuutukseen kohteena olevaan metsään sisältyy erillinen puusto tai taimikko, kuten visa-koivu- tai joulupuuviljelmä, jonka metsätaloudellinen arvo on merkittävästi normaalia korkeampi ja jota halutaan vahinkotilanteessa käsitellä normaalisti poikkeavalla tavalla, tällöin kohde on vakuutettava erillisellä, normaalista metsävakuutuksista poikkeavalla vakuutuksella.

Metsän puustolla tarkoitetaan puustoa, jonka keskiläpimitta rinnankorkeudella on vähintään 8 cm tai valtapituus havupuustossa vähintään 7 metriä ja koivikossa vähintään 9 metriä.

Metsän taimikolla tarkoitetaan puustoa, jonka keskiläpimitta rinnankorkeudella on alle 8 cm tai valtapituus havupuustossa alle 7 metriä ja koivikoissa alle 9 metriä.

Bioenergiakäyttöön tarkoitettua hakkuutähdeellä tarkoitetaan hakkuutähdettä tai kantoja, jotka on sovittu myytäväksi ulkopuoliselle ostajalle ja joista on tarkoitus tehdä metsähaketta.

Metsätilalla tarkoitetaan itsenäistä, kiinteistörekisteriin merkittyä tilaa, jolla on nimi ja rekisterinumero. Metsätilaa pienempi talousmetsäyksikkö ei voi olla vakuutuksen kohteena.

2 Korvattavat vakuutustapahtumat ja niihin liittyvät rajoitukset

Vakuutettavalle kohteelle voi valita laajan, perustai suppean vakuutusturvan. Turvataso voidaan valita kullekin kohteelle erikseen. Turvataso vaikuttaa vakuutusturvan laajuuteen ja vakuutusmaksuun. Turvataso merkitään vakuutuskirjaan ja vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneita vahinkoja korvataan sen mukaisesti. Kohdassa 3 luetellut rajoitukset koskevat kaikkia turvatasoja.

Laaja Metsävakuutus korvaa kohdissa 2.1 – 2.8 kerrotuista tapahtumista aiheutuneet vahingot.

Perus Metsävakuutus korvaa kohdissa 2.1 – 2.3 kerrotuista tapahtumista aiheutuneet vahingot.

Suppea Metsävakuutus korvaa kohdassa 2.1 kerrotusta tapahtumasta aiheutuneet vahingot

2.1 Palon aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan itiripäässeensä tulen ja sen sammutustoimien aiheuttama vahinko puustolle, taimikolle, hakatulle puutavaralle, istutettaville taimille sekä bioenergiaksi kerätyille hakkuutähdeille. Vahingoittuneen puuston tai puutavaran määrän yhtä vakuutustapahtumaa kohti on oltava vähintään 15 kiintokuutiometriä.

Taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeellinen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Istutettaville taimille aiheutunut vahinko korvataan, kun taimia tuhoutuu vähintään 0,5 hehtaarin istuttamiseen tarvittava määrä.

Bioenergiaksi tarkoitettulle hakkuutähdeelle aiheutunut vahinko korvataan, kun hakkuutähdettä tuhoutuu vähintään 0,5 hehtaarin hakkuualalta kerätty tai kerättäväksi tarkoitettu määrä.

Vakuutuksesta korvataan lisäkustannuksia, jotka ovat syntyneet vakuutuksenottajan omista toimenpiteistä metsäpalon torjumiseksi ja rajoitta-

miseksi. Tällaisia lisäkustannuksia ovat esimerkiksi käsisammuttimien täyttökustannukset sekä välttämättömät ja kohtuulliset jälkivartiointikustannukset siitä lähtien, kun pelastustoimen johtaja on määrännyt jälkivartiointiin metsänomistajan vastuulle.

Vakuutuksesta ei korvata metsäpalon sammu- tuskustannuksia eikä jälkisammutuksesta ja raivauksesta aiheutuneita kustannuksia. Sam- mutustöiden aiheuttamia vahinkoja muulle omaisuudelle kuin vakuutetun metsän vakuu- tuskohteille ei korvata.

2.2 Myrskyn aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan myrskyn aiheuttama vahinko puustolle, taimikolle, hakatulle puuta- varalle ja istutettaville taimille. Vahingoittuneen puuston tai puutavaran määrän yhtä vakuutus- tapahtumaa kohti on oltava vähintään 15 kiinto- kuutiometriä.

Taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeellinen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Istutettaville taimille aiheutunut vahinko korva- taan, kun taimia tuhoutuu vähintään 0,5 hehta- rin istuttamiseen tarvittava määrä.

Myrskyn puustolle aiheuttamissa vahingoissa korvataan enintään vakuutuskirjaan merkitty enimmäiskorvausmäärä vahinkopuuston kiin- tokuutiometriä kohden lisättyä mahdollisella odotusarvonlisän osuudella.

Hakkuutähteelle aiheutuneita myrskyvahinkoja ei korvata.

2.3 Lumen aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan lumen aiheuttama vahinko puustolle ja taimikolle. Vahingoittuneen puuston määrän yhtä vakuutustapahtumaa kohti on oltava vähintään 15 kiintokuutiometriä.

Taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeellinen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Puutavaralle, istutettaville taimille ja hakkuutäh- teelle aiheutuneita lumivahinkoja ei korvata.

2.4 Hyönteisten aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan hyönteisten aiheut- tama vahinko puustolle ja taimikolle. Puustolle ja taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeellinen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Vakuutuksesta ei korvata mäntyankeroisen eikä muiden sukkulamatojen aiheuttamia vahinkoja.

Puutavaralle, istutettaville taimille ja hakkuutäh- teelle aiheutuneita hyönteisvahinkoja ei korvata.

2.5 Tulvan aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan vesistötulvasta ja veden kuljettamasta jäämassasta sekä maja- van rakentamasta padosta aiheutunut vahinko puustolle, taimikolle ja istutettaville taimille.

Puustolle ja taimikolle aiheutunut vahinko kor- vataan, kun keinollinen metsittäminen on vahin- gon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeen ja yhtenäinen metsitet- tävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Istutettaville taimille aiheutunut vahinko korva- taan, kun taimia tuhoutuu vähintään 0,5 hehta- rin istuttamiseen tarvittava määrä.

Puutavaralle ja hakkuutähteelle aiheutuneita tul- vavahinkoja ei korvata.

Vesistötulva on joessa, järvessä tai purossa aiheutunut poikkeuksellinen ja ennalta arvaa- maton, äkillinen vedenpinnan nousu, joka joh- tuu poikkeuksellisista sateista, jää- tai hyde- padosta tai lumen sulamisesta. Vesistötulvalla ei tarkoiteta toistuvaa ja normaalia luonnonil- miötä, kuten kevättulvaa, joka toistuu alueella säännöllisesti vuosittain tai enintään viiden vuo- den välein.

2.6 Sienitautien aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan sienitautien aiheut- tama vahinko puustolle ja taimikolle.

Puustolle ja taimikolle aiheutunut vahinko kor- vataan, kun keinollinen metsittäminen on vahin- gon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeen ja yhtenäinen metsitet- tävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Vakuutuksesta ei korvata puustolle ja taimikolle aiheutuneita sienitautivahinkoja, jotka on aiheut- tanut jokin puuainesta lahottava sienitauti kuten

juurikäypä. Metsänhoitotöiden tai puunkorjuun yhteydessä syntyneistä puiden tai taimien ulkoista vaurioista johtuvia sienitautivahinkoja ei korvata.

Puutavaralle, istutettaville taimille ja hakkuutähteelle aiheutuneita sienitautivahinkoja ei korvata.

2.7 Eläinten aiheuttamat vahingot

Vakuutuksesta korvataan metsäkauriiden, jäniseläinten, jyrsijöiden ja lintujen aiheuttamat vahingot puustolle, taimikolle, hakatulle puutavaralle ja istutettaville taimille.

Vahingoittuneen puuston tai puutavaran määrän yhtä vakuutustapahtumaa kohti on oltava vähintään 15 kiintokuutiometriä.

Taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Istutettaville taimille aiheutunut vahinko korvataan, kun taimia tuhoutuu vähintään 0,5 hehtaarin istuttamiseen tarvittava määrä.

Vakuutuksesta ei korvata mäntyankeroisen eikä muiden sukkulamatojen aiheuttamia vahinkoja.

Vakuutuksesta ei korvata muiden hirvieläinten kuin metsäkauriiden aiheuttamia vahinkoja. Samaan taimikkoon kohdistuvat metsäkauriiden aiheuttamat vahingot korvataan enintään kaksi kertaa.

Majavapadon nostama tulva sekä puustolle, puutavaralle tai taimikolle aiheutuneet majavan jysäntävahingot katsotaan yhdeksi ja samaksi vakuutustapahtumaksi, jonka korvauksesta vähennetään yksi omavastuu. Jotta vahingot voidaan katsoa yhdeksi vakuutustapahtumaksi, niiden tulee olla samalla yhtenäisellä alueella.

Hakkuutähteelle aiheutuneita vahinkoja ei korvata.

2.8 Vahingonteosta ja varkaudesta aiheutuneet vahingot

Vakuutuksesta korvataan vahingonteosta ja varkaudesta aiheutuneet vahingot puustolle, taimikolle, puutavaralle, istutettaville taimille ja bioenergiaksi tarkoitetulle hakkuutähteelle. Vahingoittuneen tai varastetun puuston tai puutavaran määrän yhtä vakuutustapahtumaa kohti on oltava vähintään 15 kiintokuutiometriä.

Taimikolle aiheutunut vahinko korvataan, kun keinollinen metsittäminen on vahingon johdosta syntyneen vajaatuottoisuuden poistamiseksi tarpeen ja yhtenäinen metsitettävä alue on vähintään 0,5 hehtaarin suuruinen.

Istutettaville taimille aiheutunut vahinko korvataan, kun taimia vahingoittuu tai varastetaan vähintään 0,5 hehtaarin istuttamiseen tarvittava määrä.

Bioenergiaksi tarkoitetulle hakkuutähteelle aiheutunut vahinko korvataan, kun hakkuutähdettä vahingoittuu tai varastetaan vähintään 0,5 hehtaarin hakkuualalta kerätty tai kerättäväksi tarkoitettu määrä.

Vahingosta on tehtävä rikosilmoitus.

3 Metsävakuutuksen kaikkia vakuutustapahtumia ja turvatasoja koskevat rajoitukset

Metsävakuutuksesta ei korvata

- vahinkoa, joka on tapahtunut tai alkanut ennen vakuutuksen voimaantuloa
- vahinkoa siltä osin kuin se voidaan korvata julkisista varoista
- vahingon johdosta syntyneitä metsittämiskustannuksia
- ilman, maaperän tai veden saastumisesta aiheutuneita vahinkoja
- kuivuudesta, hallasta, roudasta tai ravinnepuutoksesta aiheutuneita vahinkoja
- suhdanteiden aiheuttamien markkinahintojen muutosta (puuston arvon määrittäminen, ks. 5.1 Vahingon määrän arviointi) ja muita varallisuusvahinkoja
- metsätuhopuuston korjuun jälkeisiä raivaus-, siistimis- tai maisemointikustannuksia
- vahinkoa, joka on aiheutunut sodasta, kapi-nasta, vallankumouksesta, lakosta tai muusta sen kaltaisesta syystä taikka ydinvahingosta.

4 Suojeluohjeet

Vakuutuksenottaja on velvollinen noudattamaan vakuutusehdoissa mainittuja suojeluohjeita vahinkojen ehkäisemiseksi. Mikäli vahinko on aiheutunut tai kehittynyt laajemmaksi sen takia, että suojeluohjetta ei ole noudatettu, korvauksen määrää voidaan vähentää tai korvaus voidaan kokonaan evätä.

4.1 Avotulen käsittely

Avotulta ei saa sytyttää, jos kuivuuden tai muun syyn takia olosuhteet ovat sellaiset, että metsäpalon vaara on ilmeinen. Metsäpalovaroituksen

aikana avotulen teko on ehdottomasti kielletty. Avotulta on jatkuvasti valvottava ja se on sammutettava erityisen huolellisesti.

4.2 Puutavarän poistaminen metsästä hyönteistuhojen torjumiseksi

Vakuutuksenottaja on velvollinen huolehtimaan siitä, että kuorellinen havupuutavara kuljetetaan pois metsästä tai tienvarsivarastosta metsätuhojen torjunnasta annetun lain (1087/2013) säätämää määräaikaa mennessä tai muuten huolehditaan siitä, ettei varastoidusta puutavarasta merkittävästi pääse leviämään metsätuhoja aiheuttavia hyönteisiä.

Jos metsässä on merkittävästi myrskyn, lumen, tulipalon tai muun tuhonaiheuttajan vahingoittamia havupuita, vakuutuksenottaja on velvollinen huolehtimaan, että vahingoittuneet puut korjataan metsästä ennen laissa säädetyn määräjän päättymistä tai muuten huolehtimaan siitä, ettei vahinkopuista pääse leviämään metsätuhoja aiheuttavia hyönteisiä.

4.3 Taimimateriaalin säilyttäminen

Istutettavaksi tarkoitettuja taimia ei saa säilyttää istuttamattomina pitkään. Ennen istutusta taimet on varastoitava niin, että ne ovat lukitussa tilassa tai jatkuvan silmälläpidon alla. Istutus-työhön liittyen taimia voidaan säilyttää myös istutusalueella, ei kuitenkaan näkyvällä paikalla yleisen tien varressa tai muuten sellaisessa paikassa, jossa varkauden tai vahingonteon uhka on ilmeinen.

5 Vahinkojen korvaaminen

5.1 Vahingon määrän arvioiminen

Vakuutuksesta korvataan vahingon johdosta metsän puustolle, taimikolle, puutavaralle, hakkuutähteelle ja istutettaville taimille aiheutunut metsätaloudellisen arvon menetys.

Poikkeukset vahingon arvioimis- ja korvausperusteista mainitaan erikseen kunkin vakuutusta-
pahtuman yhteydessä ehtokohdassa 2.

Vahingon määrän arvioinnissa ei oteta huomioon muita omaisuuteen liittyvien etuuksien menetyksiä tai vahingosta välillisesti aiheutuvia tappioita.

5.1.1 Puustolle aiheutuneet vahingot

Puustolle aiheutunut vahinko korvataan hakkuu-
arvon menetyksen perusteella. Puuston hakkuu-
arvolla tarkoitetaan puustosta saatavaa kantora-
haa käypinä puutavaralajeina myytessä.

Puuston hakkuuarvon menetyksen laskennassa
huomioidaan vahingon seurauksena tapahtuva
puuston tuhoutuminen, käyttökelvottomaksi
joutuminen, puutavaralajisiirtymä ja korjuu-
kustannusten nousu. Vahingon suuruus määri-
tellään laskemalla puuston hakkuuarvo ennen
vahinkoa ja sen jälkeen.

Nuorelle puustolle korvataan lisäksi liian aikaisin
tapahtuneesta hakkuusta aiheutunut odotusar-
vovahinko, mikäli metsikkö vahingon johdosta
muuttuu vajaatuottoiseksi. Vajaatuottoisuus
arvioidaan Tapio Oy:n voimassa olevien metsän-
hoitosuosittelujen mukaisesti.

5.1.2 Taimikolle aiheutuneet vahingot

Taimikolle aiheutunut vahinko korvataan kus-
tannusarvon menetyksen perusteella. Taimikon
kustannusarvolla tarkoitetaan taimikon perusta-
misesta ja kasvattamisesta aiheutuneita kustan-
nuksia. Korvaus voidaan maksaa toteutuneiden
taimikon uudistamiskustannusten perusteella
tai vaihtoehtoisesti käyttää Tapio Oy:n laatimia
summa-arvomenetelmän mukaisia taulukoita
arvon määrittämiseksi.

5.1.3 Puutavaralle aiheutuneet vahingot

Puutavaralle aiheutunut vahinko korvataan
myyntihinnan menetyksen perusteella. Puuta-
varan myyntihinnalla tarkoitetaan puutavaran
kantohintaa, mikäli vahingoittunut puutavara on
myyty pystykaupalla ja hankintahintaa, mikäli
vahingoittunut puutavara on myyty hankinta-
kaupalla. Vahingon suuruus määritellään laske-
malla puutavaran myyntihinta ennen vahinkoa
ja sen jälkeen.

5.1.4 Hakkuutähteelle aiheutuneet vahingot

Hakkuutähteelle aiheutunut vahinko korvataan
käyvän arvon menetyksen perusteella. Vahingon
suuruus määritellään laskemalla hakkuutähteen
käypä arvo ennen vahinkoa ja sen jälkeen.

5.1.5 Istutettaville taimille aiheutuneet vahingot

Istutettaville taimille aiheutunut vahinko korva-
taan taimien jälleenhankinta-arvon perusteella.
Vahingon suuruus määritellään laskemalla
tuhoutuneiden taimien jälleenhankinta-arvo
välittömästi vahingon jälkeen.

5.2 Korvauksen hakeminen

Vakuutusyhtiölle on varattava mahdollisuus
tarkastaa vahingot ennen kuin vahinkoaluetta
ryhdytään raivaamaan, vahingoittuneita puita

korjaamaan tai ennen kuin ryhdytään muihin toimenpiteisiin, jotka saattavat vaikeuttaa vahinkojen toteamista.

Vakuutusyhtiölle on tehtävä vahinkoilmoitus mahdollisimman pian vahingon tultua metsänomistajan tietoon, vaikka vahingon lopullinen laajuus ei olisi vielä selvillä.

Vahinkoilmoitukseen tai -arvioon on liitettävä kopio rahoitushakemuksesta tai -päätöksestä, jos vakuutuksenottaja voi saada vahinkoon rahoitusta julkisista varoista jonkin lain tai asetuksen perusteella.

Vahinkoilmoitukseen tai -arvioon on liitettävä mukaan vahinkoalueen kartta sekä mahdollisimman tarkat puustotiedot vahinkoalueesta. Vahinkoalueen kuviotiedot pitää liittää vahinkoilmoitukseen, jos tilalla on voimassa oleva metsäsuunnitelma.

5.3 Muita korvaukseen liittyviä sääntöjä

5.3.1 Vahingoittunut omaisuus

Vahingoittunut ja vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vahingon jälkeen vakuutuksenottajan omistukseen. Vakuutusyhtiöllä on oikeus lunastaa vahingoittuneet puut ja puutavarat niiden arvioidusta arvosta.

5.3.2 Kiinnityksenhaltijan oikeus vahingonkorvaukseen

Jos vahingoittuneeseen omaisuuteen on vahvistettu kiinteistökiinnitys, joka on velan vakuutena, maksetaan korvaus ensisijaisesti kiinnityksenhaltijalle. Korvaus voidaan kuitenkin maksaa kiinnityksenhaltijan sijaan vakuutetulle, jos kiinnityksenhaltija on antanut tähän suostumuksen tai vakuutetulla on oikeus korvaukseen Maakaaren säännösten perusteella (Maakaari 17 luku 8 §).

5.3.3 Hakkuuoikeuden haltijan oikeus vahingonkorvaukseen

Jos vakuutuksenottajalla ei ole vahinkohetkellä hakkuuoikeutta vahingoittuneeseen puustoon, oikeus vahingonkorvaukseen on ensisijaisesti hakkuuoikeuden haltijalla. Korvaus voidaan maksaa vakuutuksenottajalle hakkuuoikeuden haltijan suostumuksella.

5.3.4 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vahingossa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä. Maksettavan korvauksen määrä on vahingon määrä vähennettynä omavastuulla.

5.3.5 Verotuksen vaikutus vahingon määrään

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta, kuten arvonlisäverosta ja ennakonpidätyksestä annetut säännökset.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään vahingon korjauskustannuksiin tai vahingoittuneen omaisuuden jälleenhankintakustannuksiin sisältyvän veron, maksetaan korvaus kustannuksiin sisältyvän arvonlisäveron määrällä vähennettynä.

Korvaus maksetaan arvonlisäveron määrällä vähennettynä myös silloin, kun vakuutetulla on arvonlisäverolain mukaan ollut oikeus vähentää tuhoutuneen tai menetetyn omaisuuden hankintahintaan sisältynyt vero.

6 Indeksiehto

Metsän vakuutusmaksu on sidottu Luonnonvarakeskuksen laskemaan metsävakuutusmaksuindeksiin.

Perusindeksi on vakuutus sopimuksen alkamivuotta edeltäneen kalenterivuoden indeksi. Tarkistusindeksi on tarkistusvuotta edeltäneen kalenterivuoden indeksi. Tarkistushetki on vakuutuskauden alkamispäivä.

Vakuutuskauden tarkistettu vakuutusmaksu on yhtä monta prosenttia vakuutus sopimuksen alkuperäisestä vakuutusmaksusta kuin tarkistusindeksi on perusindeksistä.

Metsätalouden vastuuvakuutus

1 Vakuutuksen tarkoitus

Vastuuvakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvissa tapauksissa

- korvata toiselle aiheutuneet henkilö- ja esinevahingot, joista vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa
- selvittää vakuutetulle esitettyjen korvausvaatimusten peruste ja määrä
- hoitaa oikeudenkäyntiä, jos korvausvaatimus joutuu oikeuskäsittelyyn.

2 Vakuutetut

Vakuutetun vakituksena asuinpaikkana pidetään väestörekisteriviranomaisen rekisteriin merkittyä osoitetta.

2.1 Vakuutuksenottajana yksityishenkilö

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

Vakuutettuna on myös hallintaoikeuden haltija, vaikka tämä ei asuisi samassa taloudessa vakuutuksenottajan kanssa.

2.2 Vakuutuksenottajana jakamaton kuolinpesä

Jakamattoman kuolinpesän vakuutuksessa ovat vakuutettuina pesän osakkaat ja heidän kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

2.3 Vakuutuksenottajana verotusyhtymä

Verotusyhtymän vakuutuksessa ovat vakuutettuina omistajaosakkaat ja heidän kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

2.4 Muut vakuutetut

Vakuutettuina ovat myös vakuutetun metsätalouden harjoittajana antamaan tai teettämään työhön liittyvissä asioissa

- metsätalouden harjoittamista varten palkatut työntekijät
- sellaiset palkattomat tai satunnaiset työn suorittajat, joiden tuottamista vahingoista vakuutettu voimassa olevan oikeuden mukaan on korvausvastuussa.

3 Vakuutettu toiminta

Vakuutus koskee vakuutettuja heidän omista maansa metsään ja hakkuuoikeuden haltijalla puun korjaamiseen ja myyntiin liittyvissä asioissa.

4 Vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutus on voimassa Suomessa.

5 Korvattavat vahingot ja niihin liittyvät rajoitukset

5.1 Korvattavat vahingot

Vakuutuksesta korvataan metsätalouden harjoittajana toiselle aiheutettu henkilö- ja esinevahinko, joka todetaan vakuutuksen voimassaoloaikana ja josta vakuutettu on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa.

Vakuutuksesta korvataan vahinko, jonka aiheuttaa vakuutettu lapsi, jota vahingon sattuessa ei ikänsä puolesta ole pidettävä korvausvelvollisena.

Vahinko korvataan siinä laajuudessa kuin sen olisi aiheuttanut lapsi, joka on saavuttanut korvausvelvollisuuden syntymistä edellyttävän alimman iän.

Tämä säännös ei koske vahinkoa, josta joku toinen on korvausvastuussa eikä vahinkoa, joka aiheutuu sille, jonka hoidettavana lapsi vahingon sattuessa oli.

5.2 Korvausrajoitukset

5.2.1 Itselle tai työntekijälle aiheutettu vahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- vakuutetulle itselleen, muulle vakuutetulle tai oikeushenkilölle, jonka määräysvallasta vakuutetuilla yhteensä on yli puolet
- vakuutetun työntekijälle tai tähän rinnastettavalle siltä osin kuin hän on oikeutettu saamaan vahingosta korvausta lakisääteisestä tapaturma- tai liikennevakuutuksesta.

5.2.2 Sopimusvastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin korvausvastuu perustuu sopimukseen, takuuseen tai muuhun sitoumukseen, ellei korvausvastuuta olisi ilman kyseistä sitoumusta.

5.2.3 Tiedossa ollut vahingonuhka

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jos virhe, virheellisyys tai muu korvausvastuun peruste oli tai sen olisi pitänyt olla vakuutetun tiedossa vakuutuksen tullessa voimaan.

5.2.4 Käytettävänä oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun hallussa, lainassa tai muutoin hänen hyödykseen käytettävänä.

5.2.5 Käsiteltävänä tai huolehdittavana oleva omaisuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa omaisuudelle, joka vahingon aiheuttaneen teon tai laiminlyönnin tapahtuessa on tai oli vakuutetun tai jonkun muun tämän lukuun

- valmistettavana, asennettavana, korjattavana taikka muulla tavoin käsiteltävänä
- säilytettävänä
- suojaus- tai vahingontorjuntavelvoitteen alaisena, kun otetaan huomioon vakuutetun toiminnan tai vahinkoa aiheuttaneen teon luonne ja sen välitön vaikutuspiiri

- muulla tavoin huolehdittavana.

5.2.6 Liikennevahinko

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu moottoriajoneuvon tai moottorikäyttöisen laitteen liikennevakuutuslain tai vastaavan ulkomaisen lain mukaisesta liikenteeseen käyttämisestä.

5.2.7 Vesi- ja ilma-alus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- rekisteröitävän aluksen, rekisteröitävän veneen tai muun moottorikäyttöisen vesikulkuneuvon käytöstä
- ilma-aluksen käyttämisestä ilmailuun, kun vakuutettu on korvausvelvollinen ilma-aluksen omistajana, haltijana, käyttäjänä, ilma-aluksessa tehtävää suorittavana tai näiden työnantajana.

5.2.8 Pohjavesi sekä louhinta-, paalutus- ja räjäytystyö

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- pohjaveden korkeuden muuttumisesta
- vieraalla työvoimalla tai toiselle suoritetusta louhinta-, paalutus- tai räjäytystyöstä taikka siitä aiheutuvasta maan painumasta tai siirtymästä.

5.2.9 Ympäristövahingot sekä kosteudesta ja tulvimisesta aiheutuvat vahingot

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- saastumisesta tai muusta vaikutuksesta maaperään, rakennukseen, vedenottamoon, järveen tai muuhun vesialueeseen tai pohjaveeseen
- melusta, värinästä, säteilystä, lämmöstä, hajusta, valosta tai muusta vastaavasta häiriöstä
- savusta, noesta, pölystä, höyrystä, kaasusta tai ilman saastumisesta
- kosteudesta
- sadeveden tai sulamisveden aiheuttamasta tulvimisesta.

Vakuutuksesta korvataan kuitenkin äkillinen vahinko, jonka syynä on vakuutetun satunnainen tai yksittäinen virhe tai laiminlyönti taikka rakennukseen, laitokseen tai laitteeseen vakuutetun korvausvastuun perustavasta syystä äkillisesti tai odottamatta syntynyt vika tai puute. Lisäksi edellytetään, että myös vahingon syntyminen edellä mainitut edellytykset täyttää-

vän syyn seurauksena on tapahtunut äkillisesti, odottamattomasti ja nopeasti eikä perustu hitaaseen, vähitellen tapahtuvaan vaikutukseen tai jatkettuun tekoon tai laiminlyöntiin taikka muutoin toistuviin tapahtumiin.

5.2.10 Ympäristövahinkoon liittyvät viranomaiskustannukset

Vakuutuksesta ei korvata ympäristövahinkojen korvaamisesta annettuun lakiin perustuvia viranomaiskustannuksia.

5.2.11 Myyty tai luovutettu tavara

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu

- luovutetulle tuotteelle tai tavaralle, kun vahingon syynä on tuotteen oma ominaisuus, virheellisyys, puutteellisuus tai siitä annetun tiedon tai ohjeen virheellisyys tai puutteellisuus
- myydylle tuotteelle tai tavaralle, jota ei ole vielä luovutettu.

5.2.12 Virheellinen työtulos

Vakuutuksesta ei korvata kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet virheellisen tai puutteellisen työtuloksen korjaamisesta tai alkuperäisen toimeksiannon mukaisen työn uudelleen suorittamisesta siinäkin tapauksessa, että työn suorittaa joku muu kuin vakuutettu.

5.2.13 Muu toiminta

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu muunlaisesta toiminnasta tai tuotannosta kuin vakuutusta haettaessa on ilmoitettu ja vakuutuskirjaan merkitty.

5.2.14 Varallisuusvahinko

Vakuutuksesta ei korvata sellaista taloudellista vahinkoa, joka ei ole yhteydessä henkilö- tai esinevahinkoon.

5.2.15 Erityinen korvausperuste

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka korvataan lakisääteisen tapaturmavakuutuksen, lääkevahinkovakuutuksen tai potilasvahinkolain (585/1986) perusteella.

5.2.16 Tahallisuus tai törkeä huolimattomuus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, jonka vakuutettu on aiheuttanut tahallaan. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin alle 12-vuotiaan vakuutetun tahallaankin aiheuttama vahinko.

Korvausta voidaan alentaa tai evätä se kokonaan, jos vakuutettu on aiheuttanut vahingon

- törkeällä huolimattomuudella

- ollessaan alkoholin tai huumausaineen vaikutuksen alaisena niin, että tämä seikka on oleellisesti vaikuttanut vahingon syntyyn tai määrään.

5.2.17 Sakko

Vakuutuksesta ei korvata sakkoa tai muuta sen kaltaista seuraamusta.

5.2.18 Tuotevastuu

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka aiheutuu toiselle luovutetun tuotteen virheellisyydestä, puutteellisesta turvallisuudesta tai tuotteessa sitä luovutettaessa annetussa tiedossa olevasta virheestä tai puutteesta.

5.2.19 Muu vastuuvakuutus

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa siltä osin kuin se korvataan vakuutetun muusta vastuuvakuutuksesta.

5.2.20 Lakien ja määräysten rikkominen

Vakuutuksesta ei korvata vahinkoa, joka on aiheutunut lakien, asetusten tai viranomaisten määräysten tai ohjeiden vastaisesta toimenpiteestä, josta vakuutettu on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää.

6 Vahingon selvittäminen

6.1 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

Vakuutusyhtiö selvittää, onko vakuutetulla vahingonkorvausvelvollisuutta ilmoitetusta, vakuutuksen korvauspiiriin kuuluvasta, omavastuun ylittävstä vahingosta ja neuvottelee korvauksen vaatijan kanssa.

Jos vakuutusyhtiö on ilmoittanut vakuutetulle olevansa valmis tekemään enimmäiskorvausmäärän rajoissa sopimuksen vahingonkärsineen kanssa tämän vakuutuksen piiriin kuuluvien vahinkojen korvaamisesta eikä vakuutettu tähän suostu, vakuutusyhtiö ei ole velvollinen maksamaan enempää korvausta. Vakuutusyhtiö ei myöskään ole velvollinen korvaamaan asiasta vakuutetulle tehdyn ilmoituksen jälkeen aiheutuneita kustannuksia eikä suorittamaan lisäselvityksiä asiassa.

6.2 Vakuutetun velvollisuudet

Vakuutetun tulee pyrkiä siihen, että vakuutusyhtiölle varataan tilaisuus vahingon määrän arvioimiseen sekä mahdollisuus myötävaikuttaa sovelloksen ratkaisun aikaansaamiseen. Jos vakuutettu korvaa vahingon, sopii siitä tai hyväksyy vaatimuksen, ei tämä sido vakuutusyhtiötä, ellei korvauksen määrä ja peruste ole ilmeisen oikea.

Vakuutettu on velvollinen

- omalla kustannuksellaan osallistumaan vahingon selvittelyyn (ks. Yleiset sopimusehdot, kohta 11.1)
- esittämään vakuutusyhtiölle hallussaan olevat tiedot ja asiakirjat, joilla on merkitystä vahingon selvittelyssä
- hankkimaan tai valmistamaan tarpeelliset selvitykset ja tutkimukset, jotka ovat kohtuullisin kustannuksin vakuutetun saatavilla.

Jos vahinko johtaa oikeudenkäyntiin, vakuutetun on viipymättä ilmoitettava tästä vakuutusyhtiölle. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle, vakuutusyhtiöllä ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

7 Korvaussäännökset

7.1 Vahingonkorvaus

Vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjan ja erityisehtojen mukaisin rajoituksin se vahingonkorvaus, jonka vakuutettu on velvollinen maksamaan. Vahingonkorvauksen määrä lasketaan vahingonkorvausta koskevien säännösten ja oikeuskäytännön mukaisesti.

7.2 Uhkaavan vahingonvaaran torjuntakustannukset

Vakuutetulla on vahingon välittömästi uhatessa tai satuttua velvollisuus huolehtia sen torjumisesta tai rajoittamisesta (ks. Yleiset sopimusehdot, kohta 6.2). Tämä velvollisuus koskee ainoastaan niitä toimenpiteitä, joilla poistetaan välitön toiselle aiheutuvan vastuuvahingon uhka, mutta ei tätä pitemmälle ulottuvia vahingon jälkitoimia, ellei vakuutusyhtiön kanssa erikseen toimenpiteistä sovita. Näistä välttämättömistä toimenpiteistä aiheutuvat kustannukset korvataan vakuutuksesta.

7.3 Selvitys- ja oikeudenkäyntikulut

Vakuutuksesta korvataan vahingon selvittelystä aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset kustannukset. Vakuutuksesta ei kuitenkaan korvata sellaisia vakuutetulle syntyviä selvityskustannuksia, jotka vakuutettu on vakuutusehtojen mukaan velvollinen itse maksamaan tai joista ei ole vakuutusyhtiön kanssa erikseen sovittu.

Jos vahingonkorvauskysymys joutuu oikeuden käsiteltäväksi ja vaatimus perusteitaan koskee vakuutuksesta korvattavaa vahinkoa, hoitaa vakuutusyhtiö vakuutetun puolesta oikeuden-

käynnin ja maksaa tästä aiheutuvat välttämättömät ja kohtuulliset oikeudenkäyntikulut. Ellei vakuutettu ilmoita oikeudenkäynnistä etukäteen vakuutusyhtiölle, vakuutusyhtiöllä ei ole velvollisuutta korvata oikeudenkäynnistä aiheutuneita kustannuksia tai kuluja.

Jos oikeudenkäynnin kohteena on myös muita asioita, vakuutuksesta korvataan ainoastaan vakuutuksen piiriin kuuluvan korvausvaatimuksen osuus kustannuksista.

Asianajo- ja oikeudenkäyntikulut korvataan oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta arvioitaessa otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

7.4 Vakuutusmäärä

Yhden vahingon perusteella maksettavien korvausten yhteisenimmäismäärä on selvitys- ja oikeudenkäyntikustannukset mukaan lukien vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä.

Samasta tapahtumasta tai olosuhteesta aiheutuneet vahingot katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi siitä riippumatta, onko vahingot todettu yhden vai useamman vakuutuskauden aikana. Jos tällaiset vahingot todetaan eri vakuutuskausien aikana, katsotaan niiden kohdistuneen siihen vakuutuskauteen, jonka aikana ensimmäinen vahinko on todettu.

7.5 Omavastuu

Vakuutetulla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan merkitty omavastuu vahingon määrästä.

7.6 Yhteisvastuullisuus

Jos usea on velvollinen yhteisvastuullisesti korvaamaan saman vahingon, vakuutuksesta korvataan ainoastaan se osa vahingosta, joka vastaa vakuutetun viaksi jäävää syyllisyyden määrää ja hänen vakuutustapahtumasta saamaansa etua. Ellei edellä mainituista syistä muuta johdu, vakuutuksesta korvataan enintään pääluvun mukainen osuus kokonaisvahingosta.

7.7 Arvonlisävero

Vahingon määrää laskettaessa otetaan huomioon arvonlisäverosta annetut säännökset.

Metsätalouden oikeusturvavakuutus

1 Vakuutuksen tarkoitus

Oikeusturvavakuutuksen tarkoituksena on näiden ehtojen ja yleisten sopimusehtojen mukaisesti korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä riita-, rikos- ja hakemusasioissa kohdassa 5 tarkoitetuissa vakuutustapahtumissa.

2 Vakuutetut

Vakuutetun vakuutisena asuinpaikkana pidetään väestörekisteriviranomaisen rekisteriin merkittyä osoitetta.

2.1 Vakuutuksenottajana yksityishenkilö

Vakuutettuina ovat vakuutuksenottaja ja hänen kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt.

Vakuutettuna on myös hallinto-oikeuden haltija, vaikka tämä ei asuisi samassa taloudessa vakuutuksenottajan kanssa.

2.2 Vakuutuksenottajana jakamaton kuolinpesä

Jakamattoman kuolinpesän vakuutuksessa ovat vakuutettuina pesän osakkaat ja heidän kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

2.3 Vakuutuksenottajana verotusyhtymä

Verotusyhtymän vakuutuksessa ovat vakuutettuina omistajaosakkaat ja heidän kanssaan yhteisessä taloudessa vakinaisesti asuvat henkilöt, ellei heillä ole omaa vakuutusta.

2.4 Muut vakuutetut

Vakuutettuina ovat myös vakuutetun metsätalouden harjoittajana antamaan tai teettämään työhön liittyvissä asioissa

- metsätalouden harjoittamista varten palkatut työntekijät
- sellaiset palkattomat tai satunnaiset työn suorittajat, joiden tuottamista vahingoista vakuutettu voimassa olevan oikeuden mukaan on korvausvastuussa.

3 Vakuutettu toiminta

Vakuutus koskee vakuutettuja heidän omista maansa metsään ja hakkuuoikeuden haltijalla puun korjaamiseen ja myyntiin liittyvissä asioissa.

4 Tuomioistuimet ja voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta Suomessa syntyneissä vakuutustapahtumissa, jotka voidaan välittömästi saattaa Suomessa käsiteltäväksi käräjäoikeudessa.

Vakuutuksesta ei korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa, esimerkiksi hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa, ympäristölupavirastossa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutuksesta ei myöskään korvata kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa tai Euroopan unionin tuomioistuimessa.

5 Korvattavat vakuutustapahtumat

5.1 Vakuutustapahtuman määritelmä

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on riita- ja hakemusasiassa riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on kiistetty todisteellisesti perusteen tai määrän osalta.

Vakuutuksesta korvattava vakuutustapahtuma on rikosasiassa

- asian vireille tulo tuomioistuimessa, kun vakuutettu on asianomistajana
- syytteen nostaminen tai jatkaminen vakuutettua vastaan, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut. Syyte on nostettu, kun asianomistajan haastehakemus on saapunut käräjäoikeuden kansliaan. Syytettyä on jatkettu, kun asianomistaja on ilmoittanut syytteen ajamisesta kirjallisesti tuomioistuimelle sen jälkeen, kun virallinen syyttäjä on peruuttanut syytteen.

5.2 Vakuutuksen voimassaoloaika

Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutustapahtumat. Jos vakuutus on ollut vakuutustapahtuman sattumassa voimassa vähemmän kuin kaksi vuotta, tulee niiden seikkojen, joihin riita, vaatimus tai syyte perustuu, olla syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana.

Vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan kuuluvaksi kaikki se aika, jonka tämä vakuutus yksin tai peräkkäin yhdessä muiden päättyneiden vastaavansisältöisten oikeusturvavakuutusten kanssa on vakuutetun osalta ollut yhtäjaksoisesti voimassa yhdessä tai useammassa vakuutusyhtiössä. Jos vakuutustapahtuman sattumassa

on voimassa useampia oikeusturvavakuutuksia, vakuutuksen voimassaoloaikaan luetaan kuitenkin vain tämä vakuutus.

Vakuutusturvan laajennukset ovat voimassa muutospäivämäärän jälkeen syntyneissä vakuutustapahtumissa sillä edellytyksellä, että myös vakuutustapahtuman peruste on syntynyt vakuutukseen tehdyn laajennuksen aikana.

5.3 Yksi vakuutustapahtuma

Asiat katsotaan yhdeksi vakuutustapahtumaksi silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella; tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- ja hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen.

6 Vakuutustapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutuksesta ei korvata vakuutetulle aiheutuvia kuluja asiassa,

1. jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
2. joka liittyy muuhun kuin tällä vakuutuksella vakuutettua metsätaloutta koskevaan vakuutetun tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuvan vakuutetun nykyiseen, aiempaan, tulevaan tai suunniteltuun työhön, ammatinharjoittamiseen, virkaan, toimeen, elinkeino- tai ansiotoimintaan, kaupallisen yrityksen osakkuuteen tai jäsenyyteen tällaisen yrityksen hallinnollisissa elimissä tai muuhun pää- tai sivutoimiseen toimintaan tulon hankkimiseksi
3. joka liittyy
 - sijoitustoimintaan tai
 - yksittäiseen sijoitukseen, jonka arvo riidan syntyessä tai sijoitusta tehtäessä on ylittänyt 100 000 euroa
4. joka liittyy takaukseen, panttaukseen tai muuhun sitoumukseen toisen elinkeino- tai ansiotoimintaansa varten tekemästä velasta tai sitoumuksesta
5. joka liittyy toisen elinkeino- tai ansiotoimintaa varten annettuun lainaan
6. joka liittyy muuhun kiinteistöön, kiinteistön osaan, rakennukseen, osake- tai vuokrahuoneistoon kuin vakuutetun vakinaiseen asuntoon tai vakuutetun omassa käytössä olevaan, Pohjoismaissa sijaitsevaan vapaa-ajan

asuntoon. Vakuutetulle aiheutuvia kuluja ei korvata kiinteistön, rakennuksen tai huoneiston vuokraamiseen liittyvässä asiassa, jossa vakuutettu on asianosaisena vuokranantajan ominaisuudessa. Tämän kohdan rajoitusta ei sovelleta silloin, kun asia koskee tällä vakuutuksella vakuutettua metsää.

7. jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys
8. jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutetun kustannukset, kun vastapuolena on kohdassa 2.4 tarkoitettu vakuutettu.
9. joka liittyy saatavaan tai vaateeseen, joka on vakuutetulle siirretty, ellei vireästä ole riidan syntyessä kulunut kahta vuotta
10. jossa on kysymys virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajamasta syytteen tai yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta, jonka asianomistaja on tällaisen syytteen vireällä ollessa esittänyt syytteenä olevaa vakuutettua kohtaan
Jos syyttäjä on jättänyt syytteen vakuutettua vastaan nostamatta sitä koskevien erityissäännösten perusteella, vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluja ei korvata myöskään siinä tapauksessa, että asianomistaja vaatii vakuutetulle rangaistusta.
11. joka koskee vakuutettua vastaan esitettyä sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
12. joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa yksityisoikeudellista vaatimusta, josta hänet on tuomittu rangaistukseen tai jätetty syyttämättä tai rangaistukseen tuomitsematta sitä koskevien erityissäännösten perusteella
13. joka koskee lähestymiskieltoa
14. joka koskee avioeroa, rekisteröidyn parisuhteen purkamista taikka avioeroon, yhteiselämän lopettamiseen, avioliitonomaisen yhteiselämän päättämiseen, rekisteröidyn tai rekisteröimättömän parisuhteen purkamiseen tai päättämiseen liittyviä varallisuusriitoja tai muita vaatimuksia
15. joka liittyy lasten huoltoon, elatukseen, tapaamisoikeuteen tai asumiseen. Vakuutuksesta ei korvata myöskään näihin asioihin liittyvää täytäntöönpanoa.
16. jossa on kysymys edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakajan tai -selvittäjän määräämisestä taikka tehtävästään vapauttamisesta

17. joka liittyy yhteisomistussuhteeseen tai sen purkamiseen
18. josta vakuutetulle aiheutuvat kustannukset korvataan vastuuvakuutuksesta tai moottoriajoneuvo- tai venevakuutukseen liittyvästä oikeusturvavakuutuksesta
19. joka liittyy konkurssiin
20. joka liittyy ulosottoon, ulosotolaissa tarkoitettuun täytäntöönpanoriitaan tai ulosottoon liittyvään täytäntöönpanoon
21. jossa on kysymys yrityksen saneerauksesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinolain mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä
22. jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutustapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
23. joka käsitellään ryhmäkanteena tai -valituksena.

7 Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua

7.1 Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, hänen on ilmoitettava siitä vakuutusyhtiölle etukäteen ennen asianajo- ja oikeudenkäyntikulujen syntymistä. Vakuutettu saa ilmoituksen tekemisen jälkeen vakuutusyhtiöltä korvauspäätöksen.

7.2 Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. Jos vakuutettu käyttää asiamiehenään muuta kuin oikeustieteen kandidaatin tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä taikka ei käytä asiamiestä lainkaan, ei vakuutuksesta suoriteta korvausta.

Muilla kuin asianajajilla ja julkisilla oikeusavustajilla tulee olla lain edellyttämä lupa oikeudenkäyntiasiamiehenä ja avustajana toimimiseen.

7.3 Vakuutetun on käräjäoikeudessa pääkäsittelyyn edenneissä asioissa sekä välimiesmenettelyssä vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikuluistaan. Jos vakuutettu ilman perusteltua syytä jättää kuluvaatimuksen esittämättä tai luopuu siitä aiheuttomasti taikka ei suostu valittamaan tuomioistuimen oikeudenkäyntikuluja koskevasta tuomiosta, korvausta voidaan vakuutussopimuslain mukaan alentaa tai evätä se kokonaan.

Riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovittelumenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) korvausta ei kuitenkaan tarvitse vaatia sovittelumenettelystä vakuutetulle aiheutuneiden kulujen osalta.

7.4 Vakuutetulla ei ole oikeutta hyväksyä asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää vakuutusyhtiötä sitovasti. Jos vakuutettu on itse maksanut asianajo- ja oikeudenkäyntikulujaan, maksettu määrä ei sido vakuutusyhtiötä arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen kohtuullisuutta.

8 Korvaussäännökset

8.1 Vakuutusmäärä

Vakuutuskirjaan merkitty vakuutusmäärä on vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden ylimpänä rajana jokaisessa vakuutustapahtumassa.

8.2 Omavastuu

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

8.3 Korvattavat kustannukset

Vakuutuksesta korvataan vakuutustapahtumasta aiheutuneet vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

8.3.1 Riita- ja hakemusasiassa

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Kun asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

Jos edellytyksenä riidan saattamiselle tuomioistuimen tutkittavaksi on jokin oikeustoimi taikka jossakin elimessä tai toimituksessa tehty päätös, kustannukset korvataan siitä lukien, kun sanottu edellytys on täytynyt.

Asiamiehen palkkiot ja kulut, jos edellä tässä kohdassa tarkoitettua riitaa on tuomioistuinmenettelyn sijasta käsitelty kuluttajariitalautakunnassa, vakuutuslautakunnassa tai muussa vastaavassa elimessä.

8.3.2 Rikosasiasiassa

8.3.2.1 Vakuutettu asianomistajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut siltä osin kuin oikeu-

denkäynnissä on kysymys rikoksesta johtuvasta muusta vakuutetun yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

8.3.2.2 Vakuutettu vastaajana

Asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut, jos kyse on asianomistajan vakuutettua vastaan ajamasta syyteestä silloin, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syytteen nostamatta tai on sen peruuttanut.

8.3.3 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käyttämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, purkanut tuomion tai palauttanut menetetyn määräajan.

8.3.4 Yhteinen intressi

Jos asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on asiassa valvottavana yhteinen etu muiden kuin tällä vakuutuksella vakuutettujen henkilöiden kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

8.4 Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren ja oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain oikeudenkäyntikuluja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei asianosaisen myöntämisen vuoksi ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista, tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

Korvattaviksi kustannuksiksi luetaan enintään tuomioistuimen vakuutetun vastapuolen mak-

settavaksi velvoittama kulumäärä, ellei tuomioistuिन ole ratkaisussaan ilmenevin perustein nimenomaisesti katsonut, että vakuutetun on itse kärsittävä kulunsa osittain tai kokonaan vahinkonaan. Korvattavien kustannusten määrä on kuitenkin enintään vakuutetun vastapuolelleen esittämän kuluvaatimuksen suuruinen.

Jos riidanalaisen etuuden arvo on rahassa arvioitavissa, vakuutuksesta korvataan vakuutuskirjaan merkityn vakuutusmäärän rajoissa enintään riidanalaisen etuuden kaksinkertainen määrä tai jos riidan kohteena on toistuvaisluonteinen maksu, määrää arvioitaessa otetaan huomioon enintään riidanalaisen kertamaksun kymmenkertainen määrä. Etuuden määrää arvioitaessa ei oteta huomioon korko- tai asianajo- ja oikeudenkäyntikuluvaatimuksia.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään tai hakemaan takaisin asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän veron, korvauksesta vähennetään kustannuksiin sisältyvä arvonlisävero.

8.5 Kustannukset, joita vakuutuksesta ei korvata

Vakuutuksesta ei korvata

1. vakuutetun maksettavaksi tuomittuja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja. Vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut korvataan kuitenkin samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut,
 - kun vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttaja-asiamies tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yleisen edun kannalta tärkeää
 - kun vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua kuluttajavalituslautakunnan, vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka asian keskeisiltä osin on vakuutetulle myönteinen
2. tuomion tai päätöksen täytäntöönpanosta aiheutuvia kustannuksia
3. vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulo- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisäavästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä

4. oikeustieteellisen asiantuntijalausannon hankkimisesta aiheutuneita kuluja
5. rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöön tekemisestä taikka rikosasian esitutunnasta aiheutuvia kuluja
6. kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettynä
7. kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheuttomaksi taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitkittämällä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet
8. kustannuksia oikeudenkäynnistä tai muutoksenhausta, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aiheita, taikka ovat muutoin tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin
9. välimiehen ja sovittelijan palkkiota ja kuluja
10. edunvalvojan, uskotun miehen, pesänjakaajan ja pesänselvittäjän palkkioita ja kuluja
11. kustannuksia, jotka aiheutuvat julkisen oikeusavun hakemisesta.

8.6 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

1. Vakuutusyhtiö suorittaa korvauksen vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen. Ellei erityisiä vastasyitä ole, suorittaa vakuutusyhtiö korvauksia myös oikeusasteittain. Lisäksi vakuutusyhtiö voi harkintansa mukaan poikkeuksellisesti suorittaa enakkokorvausta oikeuskäsittelyn huomattavasti pitkittyessä.
2. Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään asianajolaskuun sisältyvät veron, vakuutusyhtiö suorittaa vakuutetulle korvauksen asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista vakuutetun suorittamaa laskua vastaan.
3. Vakuutusyhtiön korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, joka vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai jonka vakuutetun vastapuoli on sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta.
4. Jos vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa

on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen suorittamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen vakuutusyhtiölle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Jos vakuutettu on joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät kohdassa 8.1 mainitun enimmäiskorvauksen, vastapuolelta saatu kulukorvaus jaetaan vakuutusyhtiön ja vakuutetun kesken maksettujen kustannusosuuksien suhteessa.

5. Jos vakuutetun vastapuolen maksettavaksi tuomittu tai sovittu kulukorvaus on maksettu vakuutetulle tai hän on muutoin saanut lukea sen hyväkseen, vakuutetun on palautettava vakuutusyhtiölle kulukorvaus korkoineen vakuutuksesta suoritettavan korvauksen määrään asti.

Yleiset sopimusehdot

Näitä yleisiä sopimusehtoja sovelletaan henkilö- ja vahinkovakuutus sopimuksiin. Vakuutus on sopimus, johon sovelletaan vakuutusyhtiön laatimia vakuutusehtoja. Kuluttajan ja kuluttajaan rinnastuvan oikeushenkilön asemaa sopijaosapuolena vahvistaa Vakuutus sopimuslaki. Vakuutus sopimuslaki (543/94) sisältää asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen sopimussuhteeseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia säännöksiä. Vakuutus sopimuslain säännöksiä sovelletaan kokonaisuudessaan tähän vakuutus sopimukseen.

Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä ja asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä sekä muita LähiTapiolan asiakassuhteissa noudatettavia yleisperiaatteita ja sopimusehtoja.

Näiden Yleisten sopimusehtojen lisäksi vakuutus sopimukseen sovelletaan vakuutus kirjaan merkittyjä vakuutusehtoja ja suojeluohjeita sekä Suomen lakia.

Vakuutusyhtiötä valvova viranomainen on Finanssivalvonta.

1 Eräät keskeiset käsitteet

(VSL 2 §, 6 §, 16 §, 17 § ja 31 §)

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö määritellään vakuutus kirjassa ja vakuutusehdoissa, joita ovat Yleiset sopimusehdot ja kuhunkin vakuutukseen sovellettavat erityisehdot.

Vakuutusyhtiöllä, vakuutuksenantajalla ja LähiTapiolalla tarkoitetaan LähiTapiola Keskinäistä Vakuutusyhtiötä tai LähiTapiolan alueyhtiöitä.

Vakuutus kirjalta näet oman vakuutuksesi myöntäneen yhtiön eli vakuutuksenantajan.

Vahinkovakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, vahingonkorvausvelvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen varalle.

Henkilövakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jonka kohteena on luonnollinen henkilö. Sairauskulu-, tapaturma- ja matkustajavakuutukset ovat henkilövakuutuksia.

Ryhmäetuvakuutuksella tarkoitetaan sellaista ryhmälle tarjottavaa vakuutusta, jonka vakuutusmaksun maksaa kokonaan tai osittain vakuutettu.

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutuskausi on sovittu vakuutus kirjaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutus sopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei jompikumpi sopimuspuoli irtisano sopimusta.

Vakuutusmaksukausi on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu maksettavaksi.

Vakuutustapahtuma on se vahinko tai tapah-tuma, jonka perusteella vakuutuksesta maksetaan korvausta.

Suojeluohje on vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

2 Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä

2.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus (VSL 5 § ja 9 §)

Vakuutusyhtiö antaa ennen vakuutus sopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle tietoja vakuutusmuodoistaan, näiden vakuutusten vakuutusmaksuista ja -ehdoista sekä muut tiedot, jotka tarvitaan hakijalle määritettyyn vakuutustarpeeseen sopivan vakuutuksen valitsemiseksi. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuu-

tusturvan olennaisiin rajoituksiin. Vakuutuksen etämyynnissä annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esimerkiksi vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutuksenottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

(VSL 22 §, 23 § ja 24 §)

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheutonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menettänyt vilpillisesti, vakuutussopimus ei sido vakuutusyhtiötä. Vakuutusyhtiöllä on oikeus pitää maksetut vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

2.2.1 Seuraukset vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä vahinkovakuutuksessa

(VSL 23 §, 34 § ja 58 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys seikalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, ote-

taan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta korvauksen alentamiseen.

2.2.2 Seuraukset vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä henkilövakuutuksessa

(VSL 24 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa.

Jos vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kuin oli sovittu, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

3 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen ja vakuutussopimuksen voimassaolo

3.1 Vakuutusyhtiön vastuun alkaminen

(VSL 11 §)

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutuksenottajan kanssa, kun vakuutusyhtiö tai vakuutuksenottaja on hyväksynyt toisen osapuolen tarjouksen. Hyväksymishetki on silloin, kun vastaus on annettu tai lähetetty. Alkamisajankohta voidaan sopia osapuolten kesken tätä myöhemmäksi, mutta ei aikaisemmaksi.

Jos vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen vakuutusyhtiölle ja jos on ilmeistä, että vakuutusyhtiö olisi hakemuksen hyväksynyt, vakuutusyhtiö vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutustapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt vakuutusyhtiön edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutusyhtiölle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokaudenai-
kaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähe-
tetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

Vakuutusyhtiön vastuun alkamisen edellytyk-
senä on vakuutuskautta koskevan vakuutusmak-
sun maksaminen

- aina kun kyseessä on määräaikainen vakuutus
- kun siihen on vakuutuksen laadun tai muun erityisen syyn vuoksi aihetta.

Maksamisen edellytyksestä tehdään merkintä vakuutusmaksua koskevaan laskuun.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle

(VSL 10 §)

Vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräy-
tyvät vakuutetun vakuutushakemuksen antami-
sen tai jättämisen mukaisen ajankohdan tervey-
dentilan perusteella. Vakuutusyhtiö ei hylkää
henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä
perusteella, että on sattunut vakuutustapah-
tuma tai sen henkilön, jolle vakuutusta hae-
taan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen,
kun hakemusasiakirjat on annettu tai lähetetty
vakuutusyhtiölle.

3.3 Vakuutus sopimuksen voimassaolo vahinkovakuutuksessa

(VSL 16 §)

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutus-
kauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutus-
kauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai
vakuutusyhtiö irtisano sopimusta. Vakuutus sopi-
mus voi päättyä myös muista jäljempänä koh-
dissa 4.2 ja 16 mainituista syistä.

Määräaikainen vakuutus sopimus on voimassa
sovitun ajan.

3.4 Vakuutus sopimuksen voimassaolo henkilövakuutuksessa

(VSL 17 a §)

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutus-
maksukauden päätyttyä voimassa sovitun vakuu-
tusmaksukauden kerrallaan, jollei vakuutuk-
senottaja tai vakuutusyhtiö irtisano sopimusta.
Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi
vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutusyhtiöllä on
oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vain kalen-
terivuoden lopussa. Vakuutus sopimus voi päät-
tyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 16
mainituista syistä.

Määräaikainen vakuutus sopimus on voimassa
sovitun ajan.

4 Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun maksaminen

(VSL 38 §)

Vakuutusmaksu on maksettava yhden kuukau-
den kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö on lähettä-
nyt vakuutuksenottajalle vakuutusmaksua koske-
van laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan
tarvitse maksaa ennen vakuutusyhtiön vastuun
alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovi-
tun vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden
alkamista. Jos vakuutusyhtiön vastuu alkaa jolta-
kin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuu-
tusmaksua ei tarvitse maksaa ennen vastuun
alkamista.

Määräaikaisen vakuutuksen vakuutusmaksu on
maksettava ennen vakuutuksen voimaantuloa.
Vakuutusmaksun maksaminen on vakuutusyhtiön
vastuun alkamisen edellytys.

Samalle sopimukselle ja laskulle voidaan yhdistää
useampi saman tai eri vakuutusyhtiön myöntämä
vakuutus sekä niiden maksut. Tällöin yhdistetyt
maksut laskutetaan kootusti yhdessä tai useam-
massa erässä sopimuksen mukaan. Vakuutus-
sopimukseen maksettu vakuutusmaksu jaetaan
sopimuksen kaikkien vakuutusten hyväksi mak-
susuorituksen ja veloituksen mukaisessa suh-
teessa niin, että kaikki jatkuvat vakuutukset ovat
voimassa samaan päivämäärään.

Jos vakuutuksenottajan maksu ei riitä kaikkien
vakuutusyhtiön vakuutusmaksusaatavien maksa-
miseen, on vakuutuksenottajalla oikeus määrätä,
mitä vakuutusmaksusaatavia maksulla lyhenne-
tään. Vakuutuksenottajan maksusuoritus kohdis-
tetaan ensisijaisesti maksetun laskun viitetietojen
mukaisesti, ellei vakuutuksenottaja ole suorituk-
sen yhteydessä kirjallisesti erikseen toisin mää-
rännyt.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen

(VSL 39 §)

Jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt vakuutus-
maksun maksamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoi-
tetussa määräajassa, vakuutusyhtiöllä on oikeus
irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kulut-
tua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettä-
misestä.

Jos vakuutuksenottaja maksaa vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutuksenottajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen syyten vuoksi pääasiassa omasta syyttään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaiseen jatkumiseen.

Jos vakuutusmaksua ei makseta edellä kohdassa 4.1 tarkoitetussa määräajassa, myöhästymisajalta on maksettava viivästyskorkoa korkolain mukaan.

4.3 Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun maksaminen

(VSL 42 §)

Jos vakuutuksenottaja maksaa vakuutusmaksun sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun maksamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovittu vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos vakuutusyhtiö ei kuitenkaan halua saattaa päättynyttä vakuutusta uudelleen voimaan, vakuutusyhtiö ilmoittaa 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun maksamisesta lukien vakuutuksenottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.4 Viivästyneen henkilövakuutusmaksun maksaminen

(VSL 39 § ja 43 §)

Jos henkilövakuutus on päättynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun maksamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutuksenottaja maksaa maksamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Vakuutusyhtiö mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa. Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, vakuutusyhtiön vastuu alkaa maksun maksamista seuraavasta päivästä.

4.5 Vakuutusmaksu vakuutuksen päättyessä kesken vakuutuskauden

(VSL 45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa.

Vakuutusyhtiö palauttaa vakuutuksenottajalle vakuutuskauden loppuosaa vastaavan osan maksetusta vakuutusmaksusta. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa. Vakuutusmaksua ei myöskään palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

4.6 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Palautettavasta vakuutusmaksusta voidaan vähentää palautuksen saajan maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet riidattomat saatavat kaikkien niiden vakuutusyhtiöiden osalta, jotka voivat olla vakuutuksenantajina samassa sopimuksessa tai samassa laskussa.

5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana

5.1 Vakuutusyhtiön tiedonantovelvollisuus

(VSL 6, 7 ja 9 §)

Vakuutussopimuksen solmimisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa vakuutuksenottajalle vakuutuskirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä (vuositiedote).

Jos vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutuksenottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka vakuutusyhtiö tai sen edustaja on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä vahinkovakuutuksessa

(VSL 26 ja 34 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutussopimusta solmittaessa ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutuksenottajan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta solmittaessa.

Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta vakuutusyhtiölle viimeistään vakuutuskauden kuluttua muutosta seuraavan vuosittiedotteen saamisesta. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa tästä velvollisuudesta vuosittiedotteessa. Tällaisia vakuutuksenottajan ilmoitettavia asioita ovat esimerkiksi vakuutuksen kohteessa suoritettu korjaus-, muutos- tai laajennustyöt ja vakuutuksen kohteen käyttötarkoituksen muuttuminen. Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

5.3 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä henkilövakuutuksessa

(VSL 24 ja 27 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa vakuutusyhtiölle vakuutussopimusta solmittaessa ilmoitetun ja vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisten vahingonvaaraa lisäävien seikkojen, kuten ammatin, harrastusten ja asuin-

paikan muutoksista tai muun vakuutusturvan päättymisestä. Tällaisesta muutoksesta on ilmoitettava vakuutusyhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuosittiedotteen saamisesta. Terveystilan muutoksesta ei tarvitse ilmoittaa. Vakuutusyhtiö muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuosittiedotteessa.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja vakuutusyhtiö ei asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on vakuutusyhtiö vastuusta vapaa. Jos vakuutusyhtiö tosin olisi jatkanut vakuutusta mutta ainoastaan korkeampaa maksumaa vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, vakuutusyhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai muun vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä vahinkovakuutuksessa

6.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita

(VSL 31 ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus (pelastamisvelvollisuus)

(VSL 32, 34 ja 61 §)

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin vakuutusyhtiön oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos vakuutusyhtiön etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa vakuutusyhtiön vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita. Vakuutusyhtiö korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylitettäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitetun pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

6.3 Suojeluohjeiden ja pelastamisvelvollisuuden laiminlyönti vastuuvakuutuksessa

(VSL 32, 34 ja 61 §)

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta,

taikka jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuutensa törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

Vakuutusyhtiö on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman (VSL 28 ja 30 §).

7.1 Vahinkovakuutus

(VSL 30 § ja 34 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

(koskee vain vakuutussopimuksia, joissa on vastuuvakuutus)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

Moottoriajoneuvovakuutus

(koskee vain vakuutussopimuksia, joissa on moottoriajoneuvovakuutus)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa,

että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä on vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on tun-
tuvasti huonontunut muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta, hänelle aiheutunut vahinko korvataan vain siltä osin kuin muut olosuhteet ovat vaikuttaneet vahinkoon.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 0,5 promillea tai että hänellä on vähintään 0,22 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on huonontunut muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta, korvausta alennetaan sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

7.2 Henkilövakuutus

7.2.1 Vakuutetun aiheuttama vakuutus- tapahtuma

(VSL 28 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, vakuutusyhtiön vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

7.2.2 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma

(VSL 29 §)

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman, vakuutusyhtiö on häneen nähden vastuusta vapaa.

Henkilö, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jota ei voi iän tai mielentilan takia tuomita rangaistukseen rikoksesta, voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä vain jos se katsotaan kohtuulliseksi, kun otetaan huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

8 Samastaminen vahinko- vakuutuksessa

(VSL 33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suoje-
luohjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvolli-
suudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

6. joka vakuutetun suostumuksella on vas-
tuussa vakuutuksen kohteena olevasta
moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajo-
neuvosta, aluksesta taikka ilma-aluksesta;
7. joka omistaa vakuutetun omaisuuden
yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä
yhdessä hänen kanssaan; tai
8. joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä
taloudessa ja käyttää vakuutettua omai-
suutta yhdessä hänen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysy-
mys on suoje-
luohjeiden noudattamisesta, sovel-
letaan vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä
vakuutuskeskustaja on olevan työ- tai virkasuh-
teen perusteella on huolehtia suoje-
luohjeen noudattamisesta.

9 Syyntakeettomuus ja pakkotila

9.1 Vahinkovakuutus

(VSL 36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suo-
jeluohjeen noudattamisen taikka pelastamisvel-
vollisuuden oli kahtatoista vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu
tuomita rangaistukseen rikoksesta. Vakuutus-
yhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoit-
tamiseksi vetoa kohtiin 5.2, 6 ja 7, jos vakuu-
tettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai
vakuutustapahtuman taikka laiminlyödessään
vahinkovakuutuksen suoje-
luohjeen noudatta-
misen tai pelastamisvelvollisuuden toimi henki-
lön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäise-
miseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti
tai toimenpide oli puolustettavissa. Mitä tässä
kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan
myös kohdassa 8 tarkoitettuun vakuutettuun
samaistettavaan henkilöön.

9.2 Henkilövakuutus

(VSL 36 §)

Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa edellä mainittuun kohtaan 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutus tapahtuman oli kahtatoista vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Vakuutusyhtiö ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin 5.3 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide olisi puolustettavissa.

10 Edunsaajamääräys henkilövakuutuksessa

10.1 Edunsaaja

(VSL 47 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä henkilö, jolla on vakuutuksenottajan tai vakuutetun sijasta oikeus maksettavaan vakuutuskorvaukseen (edunsaaja). Vakuutuksenottaja voi muuttaa tai peruuttaa edunsaajamääräyksen, jos vakuutustapahtumaa, jossa määräys on tarkoitettu sovellettavaksi, ei ole sattunut.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, ei vakuutetun kuoleman johdosta maksettava vakuutuskorvaus kuulu vakuutetun kuolinpesään. Vakuutuskorvaus kuuluu vakuutetun kuolinpesään, jos edunsaajamääräystä ei ole eikä korvausta ole määrätty vakuutusehdoissa maksettavaksi vakuutuksenottajalle.

10.2 Edunsaajamääräyksen muoto

(VSL 48 §)

Edunsaajamääräys taikka sen peruuttaminen tai muuttaminen on mitätön, jollei sitä ole kirjallisesti ilmoitettu vakuutusyhtiölle.

11 Korvausmenettely

11.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet

(VSL 32 §, 69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava vakuutusyhtiölle sellaiset asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen vakuutusyhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tietoja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta, onko sattunut vakuutustapahtuma, kuinka suuri vahinko on syntynyt ja kenelle korvaus on maksettava.

Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan omalla kustannuksellaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös vakuutusyhtiön mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen maksamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset. Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutetun tulee mahdollisuuksiensa mukaan osallistua vahingon selvittelyyn sekä myötävaikuttaa vahingon todellisen syyn ja aiheuttajan saamiseen selville. Vakuutettu ei saa poistumalla vahinkopaikalta, nauttimalla vahingon jälkeen alkoholia tai huumausaineita taikka muulla tavoin vaikeuttaa vahingon selvittämistä.

Vakuutusyhtiölle on varattava tilaisuus tarkastaa vaurioitunut omaisuus ennen kuin sitä ryhdytään korjaamaan tai hävittämään.

11.2 Korvausoikeuden vanhentuminen

(VSL 73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava vakuutusyhtiöltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta.

Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai, jos vakuutus on otettu henkilövahingon tai vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

11.3 Vakuutusyhtiön velvollisuudet

(VSL 7 §, 9 §, 68 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen vakuutusyhtiö antaa korvauksen hakijalle, kuten esimerkiksi vakuutetulle, edunsaajalle ja kohdassa 17.4. tarkoitetuissa tilanteissa vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle, tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä.

Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutus sopimuksen mukaiseen korvausvelvollisuuteen.

Vakuutusyhtiö maksaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutus sopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta makseta, joutuisasti ja viimeistään 30 päivän kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, vakuutusyhtiö maksaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan. Viivästyneelle korvaukselle vakuutusyhtiö maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä vakuutusyhtiö lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Vakuutusyhtiö ilmoittaa vajaanlaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaanlaiselle maksettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1000 euroa.

11.4 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Korvauksesta voidaan vähentää vakuutetun ja vakuutuksen, josta korvausta haetaan, maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet riidattomat saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

12 Vakuutuskorvaus vahinko- vakuutuksessa

12.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto

(VSL 57 §)

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi. Vakuutusyhtiö ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus maksetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

12.2 Alivakuutus

(VSL 58 §)

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutus sopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Vakuutusyhtiö korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu vakuutusyhtiön tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus maksetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

13 Muutoksenhaku vakuutusyhtiön päätökseen

(VSL 8 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saadakseen muutosta vakuutusyhtiön päätökseen. Hän voi olla yhteydessä vakuutusyhtiössä asiaa käsitteeseen henkilöön tai hakea muutosta vakuutusyhtiön Asiakassovittelutoimistosta, kysyä neuvoa ja opastusta FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta FINeltä tai kuluttajariitalautakunnalta. Lisäksi hänellä on oikeus nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan. Asian käsittely FINessä tai kuluttajariitalautakunnassa ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan näissä muutoksenhakuelimissä ei käsitellä asiaa, joka on jo käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

13.1 Oikaisupyyntö ja Asiakassovittelutoimisto

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä vakuutusyhtiön päätöksessä, hänellä on oikeus saada tarkempaa tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Vakuutusyhtiö oikaisee päätöksen, jos se osoittautuu virheelliseksi.

Jos asia ei ole oikaisupyyntöä huolimatta selvinnyt, voi asiakas kääntyä Asiakassovittelutoimiston puoleen. Asiakassovittelutoimisto on LähiTapiolan oma sisäinen muutoksenhakunava, joka käsittelee vapaaehtoisin vahinko- vakuutuksiin, henkivakuutuksiin ja sijoituspalveluihin liittyviä asioita. Asiakassovittelutoimisto käsittelee sille osoitetut kirjalliset muutoksen-

haut, jotka eivät ole vireillä muissa muutoksenhakuelimissä. Muutosta on haettava kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asiakas sai kirjallisen päätöksen.

13.2 FINE ja kuluttajariitalautakunta

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyytymätön vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia pankki-, vakuutus- ja arvopaperiasioissa.

FINEn Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja Vakuutuslautakunta antavat myös ratkaisusuosituksia riita-asioihin, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutussuhteissa. Ratkaisusuositusta on mahdollista pyytää myös kuluttajariitalautakunnalta, joka antaa lausuntoja vain kuluttajille.

Neuvontapalvelut ja ratkaisusuositukset ovat maksuttomia.

13.3 Käräjäoikeus

(VSL 74 §)

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy vakuutusyhtiön päätökseen, hän voi panna vireille kanteen vakuutusyhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai vakuutusyhtiön kotipaikan taikka vahinkopai-kan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole. Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

14 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus

14.1 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus kolmatta kohtaan

(VSL 75 §)

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy vakuutusyhtiölle sen maksamaan korvausmäärään saakka. Henkilövakuutuksen osalta vakuutusyhtiö voi vaatia takautumisoikeuden nojalla ainoastaan sairauden tai

tapaturman aiheuttamat kustannukset ja varallisuudenmenetykset.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy vakuutusyhtiölle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa huolimattomuudestaan riippumatta.

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vaatia korvausmäärä kolmannelta henkilöltä myös, jos hän on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä on vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, tai hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut muun huumaaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksesta taikka tällaisten aineiden ja alkoholin yhteisvaikutuksesta.

14.2 Vakuutusyhtiön takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan vahinkovakuutuksessa

(VSL 75 §)

Vakuutusyhtiö saa vaatia kohdassa 17.1 tarkoitettulle vakuutetulle maksamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 8 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman (kohta 7) tai laiminlyönyt alla mainittujen kohtien mukaisen velvollisuuden:

- 2.2 (tiedonantovelvollisuus ennen vakuutus-sopimuksen tekemistä)
- 5.2 (tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä)
- 6.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita)
- 6.2 (vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus).

Vakuutusyhtiö saa takautumisoikeuden nojalla vaatia maksetun korvauksen kokonaan, jos vakuutusyhtiö olisi kohdissa 2.2, 5.2, 6 ja 7 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai oikeutettu epäämään korvauksen. Jos korvausta olisi edellä mainittujen kohtien mukaisesti alennettu, vakuutusyhtiö saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauksesta.

15 Vakuutus sopimuksen muuttaminen

15.1 Vahinkovakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

(VSL 18 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitettun tiedonantovelvollisuutensa; tai
2. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoitamisessa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta vakuutusyhtiö lähettää ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat.

Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.2 Henkilövakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

(VSL 20 §, 27 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitettun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu;
2. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2. mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovittelun vuoksi kohdan 2.2.2 mukaan sitoo vakuutusyhtiötä tai
3. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoitamisessa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos ja vakuutusyhtiö olisi myön-

tänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä.

Saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta vakuutusyhtiö lähettää vakuutuksenottajalle ilman aiheetonta viivytystä ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta.

Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.3 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

15.3.1 Ilmoitusmenettely

(VSL 19 § ja 20 a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus)
- vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Vakuutusyhtiöllä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutus sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos vakuutusyhtiö tekee vakuutus sopimukseen kohdassa 15.3 kuvattuja muutoksia, vakuutusyhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan vahinkovakuutuksessa sen vakuutuskauden, henkilövakuu- tuksessa sen vakuutusmaksukauden tai, jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, sen kalenterivuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

15.3.2 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos vakuutusyhtiö muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin kohdassa 15.3.1 luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun

edun, vakuutusyhtiön on irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

16 Vakuutus sopimuksen päättyminen

16.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus

(VSL 12 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisäikää, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty vakuutusyhtiölle.

Irtisanomisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos vakuutus sopimuksen sovittu voimassaoloaika on lyhyempi kuin 30 päivää.

16.2 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden aikana

(VSL 15 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos vakuutusyhtiö oikean asiantilaiden tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt
2. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoitamisessa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olennaisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta solmittaessa
3. vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeleuhjeen noudattamisen
4. vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai
5. vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut vakuutusyhtiölle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

16.3 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutuskauden aikana

(VSL 17 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

1. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu;
2. vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus sopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo vakuutusyhtiötä;
3. vakuutuksenottajan tai vakuutetun vakuutusyhtiölle sopimusta solmittaessa ilmoitamisessa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos eikä vakuutusyhtiö olisi myöntänyt vakuutusta siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä;
4. vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman;
5. vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut vakuutusyhtiölle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

16.4 Ryhmätuvakuutuksen irtisanominen

(VSL 17 b §)

Jos ryhmätuvakuutuksen vakuutuksenottaja eroaa tai erotetaan ryhmän jäsenyydestä, ryhmätuvakuutus päättyy. Vakuutusyhtiö ilmoittaa vakuutuksenottajalle kirjallisesti päättymisperusteen ja ajankohdan. Vakuutus päättyy aikaisintaan kuukauden kuluessa ilmoituksen lähettämisestä.

16.5 Vakuutusyhtiön irtisanomis menettely

(VSL 15 § ja 17 §)

Vakuutusyhtiö suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomis peruste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluessa irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Vakuutusyhtiön oikeus

irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun maksamisen laiminlyönnin vuoksi määrätty kohdan 4.2 mukaisesti.

16.6 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden lopussa

(VSL 16 §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste.

16.7 Vakuutusyhtiön oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutusmaksukauden lopussa

(VSL 17 a §)

Vakuutusyhtiöllä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutusmaksukauden lopussa. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutuksenantajalla on vastaavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeistään kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutusta ei kuitenkaan irtisanoa sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, eikä sen vuoksi, että on sattunut vakuutustapahtuma.

16.8 Omistajan vaihdos vahinkovakuutuksessa

(VSL 63 §)

Vahinkovakuutussopimus päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä sattuu vakuutustapahtuma, omaisuuden uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän itse ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esim. vastuu-, oikeusturva- tai keskeytysvakuutus, päättyy tällainen vakuutus välittömästi omaisuuden siirtyessä uudelle omistajalle.

17 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa

17.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa

(VSL 62 §)

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa kohdissa "Vakuutetut" on muutoin määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

17.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua

(VSL 65 §)

Vakuutusyhtiö vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.2) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos kohdassa 17.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä. Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta maksettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella vakuutusyhtiön kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu, tai hän on ilmoittanut itse valvonsa oikeutaan, taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

17.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta

(VSL 66 §)

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa sellaisen henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa sellaisen henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi. Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostanutta. Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu kor-

vauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

17.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa

(VSL 67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutus sopimuksen mukainen korvaus suoraan vakuutusyhtiöltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos vakuutusyhtiölle esitetään korvausvaatimus, vakuutusyhtiö ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheutonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä. Jos vakuutusyhtiö hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

17.5 Vahinkoa kärsineen muutoksen-hakuoikeus vastuuvakuutuksessa

(VSL 68 §)

Vahinkoa kärsineellä on vakuutusyhtiön korvauspäätöksen johdosta oikeus kääntyä vakuutusyhtiön Asiakassovittelutoimiston puoleen, saattaa asia FINEn vakuutus- ja rahoitusneuvonnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi tai nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan kohdan 13 mukaisesti.

18 Kauppasaarto

Vakuutus ei ole voimassa siltä osin kuin Yhdistyneiden kansakuntien (YK), Euroopan Unionin (EU) tai Yhdysvaltojen julistuksen tai päätöksen tai Suomen lainsäädännön perusteella asetettu kauppa- tai taloussaarto rajoittaa vakuuttamista tai vakuutuksen voimassa oloa.

LähiTapiola ei suorita mitään vakuutuskorvausta, mikäli korvauksen maksaminen olisi vastoin Yhdistyneiden kansakuntien (YK) tai Euroopan Unionin (EU) tai Yhdysvaltojen julistuksen tai päätöksen tai Suomen lainsäädännön perusteella asetettuja kauppa- ja taloussaartoa koskevia pakotteita.

19 Henkilö- ja vahinkotietojen käsittely

LähiTapiola käsittelee asiakkaidensa henkilötietoja noudattaen tietosuojalainsäädäntöä sekä hyvää tiedonhallinta- ja tiedonkäsittelytapaa. Muutoinkin asiakkaiden yksityisyyden suojan toteutumisesta huolehditaan henkilötietojen käsittelystä. Henkilötietoja käsitellään LähiTapiolan tuotteiden ja palvelujen tarjoamista ja asiakassuhteen hoitamista varten. Tietoja voidaan käyttää myös asiakkaillemme suunnattuun markkinointiin.

Tietoja hankitaan muun muassa asiakkaalta itseltään, hänen valtuuttamiltaan tahoilta, viranomaisten julkisista rekistereistä sekä luottotietorekistereistä. Tallennetuista henkilötiedoista on tietosuojaselosteet, joista ilmenee, mitä tietoja rekisteriin on tallennettu.

Asiakasta koskevia tietoja luovutetaan sivullisille vain asiakkaan nimenomaisella suostumuksella tai lainsäädännön perusteella. Asiakaan tuntemistietoja ja muita henkilötietoja voidaan käyttää rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen selvittämiseen, paljastamiseen ja estämiseen. Lisäksi tietoja voidaan luovuttaa viranomaisille rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen tutkintaan saattamista varten sekä sellaisten rikosten tutkintaan saattamista varten, joilla rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen kohteena oleva omaisuus tai rikoshyöty on saatu.

LähiTapiolaan ilmoitetuista vahingoista luovutetaan tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen vahinkorekisteriin. Samalla voidaan tarkistaa, mitä vahinkotietoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Tietoja käytetään korvauskäsittelyn yhteydessä, jotta voitaisiin torjua vakuutusyhtiöihin kohdistuvaa rikollisuutta.

LähiTapiola tallentaa asiakkaiden kanssa käytäviä puheluita ja chat-keskusteluita asioiden todentamiseksi sekä palvelun laadun varmistamiseksi.

Vakuutukset myöntävät seuraavat LähiTapiola-ryhmään
kuuluvat keskinäiset vakuutusyhtiöt (y-tunnus):

LähiTapiola **Etelä** (0139557-7) | LähiTapiola **Etelä-Pohjanmaa** (0178281-7) | LokalTapiola
Sydkusten - LähiTapiola **Etelärannikko** (0135987-5) | LähiTapiola **Itä** (2246442-0) | LähiTapiola
Kaakkois-Suomi (0225907-5) | LähiTapiola **Kainuu-Koillismaa** (0210339-6) | LähiTapiola
Keski-Suomi (0208463-1) | LähiTapiola **Lappi** (0277001-7) | LähiTapiola **Loimi-Häme**
(0134859-4) | LähiTapiola **Lännen** (0134099-8) | LähiTapiola **Pirkanmaa** (0205843-3) |
LokalTapiola Österbotten - LähiTapiola **Pohjanmaa** (0180953-0) | LähiTapiola **Pohjoinen**
(2235550-7) | LähiTapiola **Pääkaupunkiseutu** (2647339-1) | LähiTapiola **Satakunta**
(0137458-1) | LähiTapiola **Savo** (1759597-9) | LähiTapiola **Savo-Karjala** (0218612-8) |
LähiTapiola **Uusimaa** (0224469-0) | LähiTapiola **Varsinais-Suomi** (0204067-1) |
LähiTapiola **Vellamo** (0282283-3)

Löydät yhtiöiden yhteystiedot osoitteesta www.lahitapiola.fi.

